------------------------Pecyn dogfennau cyhoeddus ------------------------

Agenda - Y Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg

Lleoliad:

Ystafell Bwyllgora 1 - Y Senedd

Dyddiad: Dydd Iau, 18 Hydref 2018

Amser: 09.15

I gael rhagor o wybodaeth cysylltwch a:

Llinos Madeley

Clerc y Pwyllgor

0300 200 6565

SeneddPPIA@cynulliad.cymru

Rhag-gyfarfod preifat

(09.15 - 09.30)

1 Cyflwyniad, ymddiheuriadau, dirprwyon a datgan buddiannau

(09.30)

Dogfennau atodol:

2 Bil Cyllido Gofal Plant (Cymru): Trafodion Cyfnod 2

(09.30 - 13.00)

Huw Irranca-Davies AC, y Gweinidog dros Blant, Pobl Hŷn a Gofal Cymdeithasol
Owain Lloyd, Dirprwy Gyfarwyddwr - Is-adran Gofal Plant, Chwarae a Blynyddoedd Cynnar
Tracy Hull, Gwasanaethau Cyfreithiol

Yn unol â Rheol Sefydlog 26.21, y drefn ystyried ar gyfer trafodion Cyfnod 2 fydd: Adrannau 1 i 13; Teitl hir.

Mae dogfennau sy'n cyd-fynd â thrafodion Cyfnod 2 ar gael ar dudalen y Bil ar y we.

Bydd egwyl ar adeg priodol yn ystod y trafodion.

Cynulliad Cenedlaethol Cymru
National Assembly for Wales

3 Papurau i'w nodi

(13.00)

3.1 Ymchwiliad i Gyllid wedi'i Dargedu i Wella Canlyniadau Addysgol - Ymateb Llywodraeth Cymru i adroddiad y Pwyllgor

(Tudalennau 1 - 20)

Dogfennau atodol:

CYPE(5)-28-18 - Papur i'w nodi 1

3.2 Llythyr gan Gadeirydd y Pwyllgor Deisebau - Deiseb P-05-821 Ailgyflwyno cyllid cymorth addysgol i awdurdodau lleol ar gyfer y Gwasanaeth Cyflawniad Lleiafrifoedd Ethnig a'r Gwasanaeth Addysg i Deithwyr

(Tudalen 21)

Dogfennau atodol:

CYPE(5)-28-18 - Papur i'w nodi 2

3.3 Llythyr oddi wrth Owen Smith AS - Yn ymwneud ag anghysonderau o ran marcio CBAC

(Tudalennau 22 - 34)

Dogfennau atodol:

CYPE(5)-28-18 - Papur i'w nodi 3 (Saesneg yn unig)

4 Cynnig o dan Reol Sefydlog 17.42 (ix) i benderfynu gwahardd y cyhoedd o'r cyfarfod cyfan ar 24 Hydref

(13.00)

Kirsty Williams AC/AM
Ysgrifennydd y Cabinet dros Addysg
Cabinet Secretary for Education

Eitem 3.1

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Ein cyf/Our ref MA-P/KW/3256/18

Lynne Neagle AC
Cadeirydd y Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg
Cynulliad Cenedlaethol Cymru
Bae Caerdydd
Caerdydd
CF99 1NA

21 Medi 2018

Annwyl Lynne,

Diolch am eich llythyr dyddiedig 19 Mehefin ynghylch adroddiad y Pwyllgor, sef *Cyrraedd y nod?*, yn dilyn ei ymchwiliad i ddull gweithredu Llywodraeth Cymru o ran targedu cyllid at garfannau penodol o ddisgyblion, yn enwedig disgyblion difreintiedig.

Rwy'n croesawu'r adroddiad ac rwy'n falch o glywed bod y Pwyllgor yn cydnabod yr effaith gadarnhaol y mae'r polisïau yn y maes hwn wedi'i chael. Mae'r ymchwiliad wedi codi proffil anghenion dysgwyr difreintiedig ledled y sector, ac wedi tynnu sylw at y manteision sy'n gallu dod yn sgil y grant. Mae hyn yn ganlyniad cadarnhaol. Mae cryfder y dystiolaeth a roddwyd i'r Pwyllgor yn tynnu sylw at bwysigrwydd sicrhau bod ein darpariaeth ar gyfer dysgwyr difreintiedig yn bodloni anghenion pob dysgwr yn unigol, a bod angen ymrwymiad parhaus pawb sy'n ymwneud â hyn.

Byddaf yn parhau i ymdrechu er mwyn sicrhau bod cynifer o rwystrau â phosibl yn cael eu dileu. Bydd hynny'n rhoi pob cyfle i'n dysgwyr mwyaf difreintiedig gyrraedd eu potensial llawn ac yn sicrhau bod y cyllid sydd ar gael yn cael yr effaith fwyaf posibl.

Er bod yr ymchwiliad, yn ei hanfod, yn canolbwyntio ar edrych yn ôl, rwy'n siŵr bod y Pwyllgor yn ymwybodol o'r gwaith sy'n mynd rhagddo i ddiwygio'r system addysg yn ehangach. Mae hyn yn cynnwys diwygio'r cwricwlwm a threfniadau o ran atebolrwydd. Rwy'n hyderus bod angen y newidiadau hyn a byddant yn cael effaith gadarnhaol ar ein dysgwyr difreintiedig yn y tymor hir. Er hynny, rwy'n cytuno'n llwyr â'r Pwyllgor bod rhaid ystyried effaith y newidiadau hynny ar ein dysgwyr difreintiedig a'r dysgwyr sy'n agored i niwed dros y tymor byr.

Atodaf dabl sy'n nodi ymateb Llywodraeth Cymru i bob argymhelliad. Rwy'n falch o allu derbyn y rhan helaeth o argymhellion y Pwyllgor. Rwyf wedi derbyn rhai

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1NA

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400
Gohebiaeth.Kirsty.Williams@llyw.cymru
Correspondence.Kirsty.Williams@gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

argymhellion mewn egwyddor, ac wedi nodi'r rhesymeg y tu ôl i hyn. Ni allaf dderbyn nifer fechan o'r argymhellion ac eto rwyf wedi esbonio fy rhesymeg.

Rwyf wedi addo rhoi mwy o wybodaeth i'r Pwyllgor mewn perthynas â nifer o argymhellion, a byddaf yn gwneud hynny wrth i wybodaeth ddod i law neu wrth i waith ddatblygu.

Diolch yn fawr i bawb ar y Pwyllgor a phawb a gefnogodd eich ymchwiliad.

Yn gywir

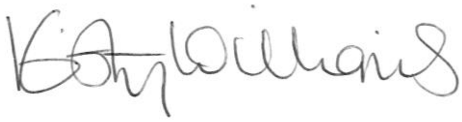

Kirsty Williams AC/AM
Ysgrifennydd y Cabinet dros Addysg
Cabinet Secretary for Education

Argymhellion

A1: Dylai Llywodraeth Cymru asesu'n rheolaidd faint o fuddsoddiad sydd ei angen ar gyfer y Grant Datblygu Disgyblion o ran gwerth am arian a chost cyfle. Yn benodol, dylai Llywodraeth Cymru fonitro'n agos ac ar sail barhaus effaith y Grant Datblygu Disgyblion ar y disgyblion y mae'r grant yn eu targedu.
Derbyn Rwy'n falch bod y pwyllgor yn cydnabod yr effaith gadarnhaol y mae'r Grant Datblygu Disgyblion wedi'i chael a'r cyfraniad a wnaed ganddo at leihau'r bwlch cyrhaeddiad. Yn gyntaf, hoffwn roi sicrwydd bod Llywodraeth Cymru yn asesu'n rheolaidd yr holl fuddsoddiadau ar draws ei phortffolio, gan gynnwys y Grant Datblygu Disgyblion a byddwn yn parhau i wneud hynny. Mae'n debygol o fod yn deg dweud bod y Grant Datblygu Disgyblion yn un o'r polisïau addysg sy'n cael ei werthuso'n fwyaf trylwyr. Yn dilyn sefydlu'r Grant Datblygu Disgyblion yn 2012, cynhaliwyd gwerthusiad tair blynedd (2013/14-2015/16) i sefydlu effeithiolrwydd y grant. Yn fwy diweddar comisiynwyd gwerthusiadau o'r elfennau Plant sy'n Derbyn Gofal a'r Blynyddoedd Cynnar. Nod yr astudiaeth Grant Datblygu Disgyblion-Plant sy'n Derbyn Gofal oedd gwerthuso'r gwaith o weithredu a rheoli'r grant ers y newidiadau i'w ddyrannu a'i reoli ym mis Ebrill 2015. Cynhaliwyd gwerthusiad proses cynnar yn ystod ail flwyddyn y Grant Amddifadedd Disgyblion Blynyddoedd Cynnar (a adwaenir bellach fel Grant Datblygu Disgyblion Blynyddoedd Cynnar) i werthuso sut roedd y grant yn cael ei weithredu gan ymarferwyr ar draws y lleoliadau gwahanol, a oedd yn cael ei weithredu fel y'i bwriadwyd ac i nodi unrhyw arfer gorau sy'n dod i'r amlwg. Cafodd gwerthusiad o'r Grant Datblygu Disgyblion Blynyddoedd Cynnar ei gyhoeddi ar 20 Medi a chaiff y gwerthusiad Grant Datblygu Disgyblion-Plant sy'n Derbyn Gofal ei gyhoeddi'n ddiweddarach yn yr hydref. Nod y tri gwerthusiad oedd rhoi sicrwydd bod y gweithredu cychwynnol yn mynd rhagddo fel y bwriadwyd. Cyn comisiynu unrhyw ymchwil bellach rwyf am fyfyrio ar y dystiolaeth hon ochr yn ochr â gwybodaeth arall rydym wedi'i chasglu, gan gynnwys gan yr haen ganol a chan ysgolion eu hunain. Rwy'n cytuno'n llwyr bod yn rhaid i ni sicrhau ein bod yn sicrhau effaith fwyaf posibl y cyllid a pharhau i gynorthwyo'n dysgwyr dan anfantais yn effeithiol. Bydd unrhyw werthusiad yn y dyfodol yn ystyried y gwersi a ddysgwyd gennym hyd yma. Er enghraifft, erbyn hyn mae gan y rhan fwyaf o ysgolion systemau olrhain yn eu lle ac mae gennym setiau data pellach hefyd sy'n rhychwantu nifer o flynyddoedd a bydd hyn yn rhoi mwy o fanwl gywirdeb. Bydd pob un ohonynt yn galluogi dadansoddiad mwy cadarn yn y dyfodol. Rhoddir ystyriaeth o ran sut y gallwn weithio gydag ysgolion i ddefnyddio'r data sy'n cael eu coladu'n llawn a chryfhau monitro ar gyfer gwerthuso yn y dyfodol, bydd gwaith i ddatblygu canllawiau newydd ar y Grant Datblygu Disgyblion yn ystyried beth arall y gellir ei wneud yn genedlaethol i gynorthwyo'r monitro a gwerthuso hwn yn lleol.

.

Ynghyd â'r gwerthusiadau annibynnol tymor hwy mae gan Lywodraeth Cymru ddulliau yn eu lle ar gyfer monitro rheolaidd yn ystod y flwyddyn. Mae hyn yn cynnwys:

- ein Heiriolwr Codi Cyrhaeddiad;
- cyfarfodydd Herio ac Adolygu tymhorol lle mae consortia'n adrodd i'r Llywodraeth ac yn cael eu dwyn i gyfrif am reoli'r Grant Datblygu Disgyblion a chyflawni canlyniadau; a
- chyfarfodydd bob hanner tymor rhwng fy swyddogion a chynghorwyr strategol Grant Datblygu Disgyblion y consortia, sy'n canolbwyntio ar weithredu, monitro effaith a mentora cymheiriaid.

Yn rhinwedd ei swydd fel Eiriolwr Codi Cyrhaeddiad, mae Syr Alasdair Macdonald yn ymweld ag ysgolion ledled Cymru yn rheolaidd. Mae cyfoeth gwybodaeth a phrofiad Syr Alasdair yn galluogi gwerthuso parhaus a nodi arfer gorau. Mae hyn yn darparu asesu amser real ar lefel weithredol mewn cyferbyniad â'r oedi a grëir gyda gwerthuso a chasglu data yn ffurfiol. Cydbwysedd angenrheidiol er mwyn sicrhau bod ein systemau'n gwella'n barhaus.

Mae penodi cynghorwyr strategol Grant Datblygu Disgyblion wedi gwella rôl y consortia. Mae'r cynghorwyr yn cael eu cefnogi a'u harwain gan Syr Alasdair. Bydd eu ffocws ar anghenion dysgwyr dan anfantais yn cryfhau'r cymorth a roddir i ysgolion. Ein nod yw sicrhau bod gan y cynghorwyr fynediad i'r dulliau angenrheidiol, gan gynnwys arfer gorau, ymchwil a data i godi cyrhaeddiad ein dysgwyr mwyaf agored i niwed. Yn bwysig, bydd yn ofynnol iddynt hefyd gryfhau gweithio ar y cyd ledled Cymru er mwyn sicrhau bod arfer da yn cael ei rannu ac adeiladu arno.

A2:Dylai Llywodraeth Cymru sicrhau bod ei dull o dargedu cyllid i wella canlyniadau addysgol yn gydlynol, gan fynd i'r afael ag unrhyw anghysonderau rhwng yr egwyddor sy'n sail i'r Grant Datblygu Disgyblion a dirwyn grantiau addysg eraill wedi'u targedu i ben. Wrth wneud hyn, dylai Llywodraeth Cymru ddangos y rhesymau am unrhyw wahaniaethau yn ei dull gweithredu.

Derbyn

Fel y mae adroddiad y Pwyllgor yn amlinellu, defnyddiodd Llywodraeth Cymru ddull canolog o ran y Gyllideb Ddrafft yn 2018-19 i flaenoriaethu cyllid i Lywodraeth Leol ar gyfer ysgolion rheng flaen a gofal cymdeithasol. Wrth i'r Gyllideb Ddrafft fynd rhagddi, cymerwyd camau i gadarnhau dealltwriaeth a rhoi gwybodaeth ychwanegol fel rhan o'r broses graffu, gan ymateb i anghenion y Pwyllgor a rhanddeiliaid.

Mae gennym ymrwymiad clir a hirsefydlog i gyllid ysgolion. Er gwaethaf rhaglen gyni barhaus Llywodraeth y DU a gostyngiadau parhaus i'r gyllideb ar gyfer Cymru, rydym wedi cymryd camau gweithredu i ddiogelu cymorth awdurdodau lleol i wasanaethau

ysgolion rheng flaen. Yn y blynyddoedd diwethaf rydym wedi cymryd camau gweithredu i leihau nifer y grantiau addysg unigol ac rydym wedi ad-drefnu ein cyllid grant i ddau yn unig – y Grant Datblygu Disgyblion, a'r Grant Gwella Ysgolion Consortia Rhanbarthol cyfunol, sy'n cynnwys yr holl gyllid grant consortia rhanbarthol arall gan gynnwys y Grant Gwella Addysg. Eleni, rydym wedi ymestyn y dull ad-drefnu hwn i'r grantiau a ddarperir i awdurdodau lleol a byddwn yn adeiladu ar hyn dros y blynyddoedd nesaf. Rydym wedi cymryd camau gweithredu hefyd i leihau'r costau gweinyddu a rheoli sy'n gysylltiedig â'n grantiau, er enghraifft symud cyllid grant i drefniadau sy'n canolbwyntio mwy ar ganlyniadau, lleihau rhai o'r gofynion adrodd a defnyddio gwybodaeth bresennol am systemau fel cynlluniau busnes consortia a'r strwythurau llywodraethu rhanbarthol i leihau adrodd ychwanegol. Fel enghraifft, mae cymal uchafswm gweinyddu / rheoli y Grant Gwella Addysg wedi lleihau i 0.75% yn unig o gyfanswm y grant dros y blynyddoedd diwethaf. Mae hyn yn dangos dull cytbwys ac ystyriol, lle rydym yn ymwybodol o'r angen i leihau biwrocratiaeth a beichiau gweinyddol, tra hefyd yn cadw rhai grantiau penodol i oruchwylio'n uniongyrchol y gwaith o ddarparu canlyniadau mewn meysydd blaenoriaeth, gan gynnwys y Grant Datblygu Disgyblion. Rydym yn gweithio'n agos gyda llywodraeth leol a chonsortia i sicrhau bod ein blaenoriaethau cenedlaethol ar gyfer ysgolion yn cael eu hintegreiddio i flaenoriaethau rhanbarthol a lleol ar gyfer cyflawni.
A3:Dylai Llywodraeth Cymru gymryd pob cam i bwysleisio y dylid defnyddio'r Grant Datblygu Disgyblion i gefnogi pob dysgwr cymwys, gan gynnwys y rhai mwy abl a thalentog. Dylai hyn gynnwys diweddaru ei chanllawiau ar y Grant Datblygu Disgyblion, a gyhoeddwyd yn 2015, yn unol â hynny.
Derbyn Rwy'n falch bod yr adroddiad yn cydnabod bod Llywodraeth Cymru wedi bod yn glir o ran ei disgwyliadau y dylai'r Grant Datblygu Disgyblion gael ei ddefnyddio i gynorthwyo'r holl ddysgwyr cymwys i wneud cynnydd. Rwyf wedi cymryd pobl cyfle i ailadrodd bod hyn yn cynnwys dysgwyr mwy abl hefyd. Rwyf wedi gofyn i gynghorwyr strategol Grant Datblygu Disgyblion y consortia i sicrhau bod hyn yn flaenoriaeth. Rydym wedi gwneud nifer o newidiadau i'r Grant Datblygu Disgyblion ers i mi fod yn y swydd, nid yn lleiaf i'w enw ac mae fy swyddogion yn gweithio gyda'r cynghorwyr i ddiweddaru a diwygio canllawiau presennol y Grant Datblygu Disgyblion er mwyn sicrhau eu bod yn parhau'n berthnasol ac yn hygyrch. Bydd y canllawiau hyn hefyd yn adlewyrchu'r angen i sicrhau bod anghenion pob dysgwr yn cael eu diwallu.

Wrth symud ymlaen, bydd y trefniadau gwerthuso a gwella diwygiedig hefyd yn adlewyrchu'r dull hwn ac yn ysgogi ymddygiad yn ein hysgolion wrth i ni symud i fesur cynnydd dysgwyr unigol. Mae'r mesurau dros dro yn dileu'r ffocws cul ar ddisgyblion sydd ar y ffin rhwng gradd C a D gan alluogi ysgolion i dargedu cymorth tuag at ddysgwyr mwy abl.
A4: Dylai Llywodraeth Cymru sicrhau bod mesurau perfformiad Cyfnod Allweddol 4 a threfniadau atebolrwydd ysgolion yn cymell ysgolion i gefnogi disgyblion sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim i gyflawni graddau mor uchel â phosibl.
Derbyn Fel y noda'r Pwyllgor yn ei adroddiad, mae Llywodraeth Cymru eisoes wedi cymryd camau tuag at yr amcan hwn drwy'r ymrwymiad i weithredu'r 'mesurau interim' yng Nghyfnod Allweddol 4 o 2019. Bydd y dull o ddefnyddio mesurau sy'n adlewyrchu cyrhaeddiad ar bob gradd yn cymell ysgolion i gynorthwyo *pob* dysgwr i gyflawni ei ganlyniadau gorau. Canolbwyntio ar gynnydd dysgwyr unigol yn hytrach na bodloni mesurau sy'n ysgogi ymddygiad anfoddhaol. Mae gofyniad penodol yn cael ei gyflwyno i ysgolion ddadansoddi gwahaniaethau o ran cyrhaeddiad rhwng dysgwyr sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim a'r rhai nad ydynt yn gymwys i gael prydau ysgol am ddim; datblygiad pwysig iawn. Yn y tymor hwy, mae newidiadau mwy cynhwysfawr yn cael eu datblygu fel rhan o'r gwerthusiad newydd a threfniadau gwella a fydd yn cael eu cyflwyno ochr yn ochr â'r cwricwlwm newydd. Un sbardun o bwys wrth ddylunio'r trefniadau newydd hyn yw'r dymuniad i lywio oddi wrth system atebolrwydd lle mae llawer yn y fantol a gwahanu atebolrwydd a gwerthuso ysgolion ar gyfer gwella. Bydd hyn yn helpu ysgolion i nodi lle mae angen diffuant am gymorth, a'u galluogi i ganolbwyntio ar hyn, heb gael eu harwain gan bwysau mesurau perfformiad meintiol a welir y tu allan i'r cyd-destun. Cyn y trefniadau hyn yn y dyfodol, ac ochr yn ochr â chyflwyno'r 'mesurau interim', bydd Llywodraeth Cymru yn dechrau mynd i'r afael â'r mannau o bwysau yn y system ac yn mynd i'r afael â'r diwylliant ynghylch y defnydd o fesurau perfformiad, a'r ddealltwriaeth o'u diben, a sut i ddefnyddio'r data'n effeithiol. Dylai hyn, yn y cyfamser, helpu i leihau'r pwysau ar ysgolion sydd wedi'u cymell i ganolbwyntio ymdrechion ar amrywiaeth cul o ddisgyblion yn hytrach na dyrannu cymorth yn gymesur i fynd i'r afael ag anghenion yr holl ddisgyblion.
A5: Os yw Llywodraeth Cymru am i ysgolion ddefnyddio'r Grant Datblygu Disgyblion ar gyfer disgyblion sydd wedi bod yn gymwys i gael prydau ysgol am ddim ar unrhyw adeg yn ystod y ddwy flynedd ddiwethaf, dylai ariannu dyraniadau'r Grant Datblygu Disgyblion ar y sail honno, h.y. fesul disgybl a fu'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim ar unrhyw adeg yn ystod y ddwy flynedd ddiwethaf, yn hytrach na disgwyl i ysgolion gefnogi disgyblion ychwanegol gan ddefnyddio dyraniad grant sy'n seiliedig ar gipolwg o'r lefelau cymhwystra dros un flwyddyn.

Gwrthod Rydym wedi ymgymryd â modelu helaeth ym mharamedrau'r cwantwm cyffredinol presennol o arian, yn fwyaf diweddar cyn cadarnhau dyraniadau ar gyfer y flwyddyn ariannol bresennol a'r blynyddoedd ariannol nesaf. Arweiniodd hyn at weithredu'r dyraniad gorau posibl, fforddiadwy ym marn y Llywodraeth. Fodd bynnag, rydym yn cydnabod bod carfan ehangach o ddysgwyr ar y cyrion a fyddai'n cael budd o gymorth ychwanegol hefyd. Dyna pam, o fis Ebrill 2018 rydym wedi rhoi mwy o hyblygrwydd i ysgolion drwy ehangu'r diffiniad ar gyfer defnyddio'r Grant Datblygu Disgyblion.
A6. Dylai Llywodraeth Cymru ystyried mabwysiadu cyfnod amser mwy hirdymor ar gyfer pennu cymhwystra ar gyfer y Grant Datblygu Disgyblion i'r rhai sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim fel bod modd cefnogi disgyblion a fu'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim yn y gorffennol diweddar hefyd. Dylai Llywodraeth Cymru ymchwilio i drothwyon cymhwystra gwahanol, er enghraifft dwy, tair, pedair neu bum mlynedd, yn erbyn symiau gwahanol fesul plentyn er mwyn penderfynu ar y model fforddiadwy gorau posibl gan ystyried y cyfaddawdau cysylltiedig.
Gwrthod Fel y nodwyd yn ein hymateb i Argymhelliad 5, gwnaed gwaith modelu helaeth i sicrhau ein bod yn darparu'r ateb gorau i Gymru gyfan. Dadansoddodd Llywodraeth Cymru effaith modelau amrywiol, gan gynnwys: • ymestyn y meini prawf cymhwystra; • cynyddu dyraniadau; • dyrannu cyllid gan ddefnyddio setiau data eraill; • pennu dyraniadau; a • trothwyon isafswm cyllid. O ganlyniad, o fis Ebrill 2018 roeddem yn gallu: • rhoi diffiniad mwy hyblyg ar gyfer defnyddio'r Grant Datblygu Disgyblion, gan gryfhau arweinyddiaeth a gwneud penderfyniadau mewn ysgolion; • cynyddu Grant Datblygu Disgyblion y Blynyddoedd Cynnar £100 fesul dysgwr cymwys i £700; • gweithredu fformiwla fwy tryloyw ar gyfer y Grant Datblygu Disgyblion Blynyddoedd Cynnar mewn ysgolion cynradd; • rhoi mwy o ddiogelwch a chynaliadwyedd i ysgolion ar gyfer blaengynllunio drwy bennu dyraniadau tan fis Mawrth 2020; a • sicrhau bod yr holl ysgolion yn cael lefel sylfaenol o gymorth, drwy ddyrannu o leiaf cyfradd un disgybl i bob ysgol yng Nghymru. Cynhaliwyd y gwaith hwn mewn partneriaeth â chonsortia er mwyn sicrhau ein bod yn gallu lleihau unrhyw effaith negyddol ar

ysgolion. O ganlyniad i'r ymgysylltu hwn, nodwyd risg i ysgolion newydd a'r rhai â chapasiti cynyddol ac rydym wedi gallu rhoi cymorth ychwanegol yn ei le i fynd i'r afael â'r materion penodol hyn.
A7. Os bydd Llywodraeth Cymru yn penderfynu parhau i benderfynu lefel dyraniadau'r Grant Datblygu Disgyblion ar sail cyfrifiad y pen un flwyddyn, dylai ddyrannu'r Grant Datblygu Disgyblion ar gyfer 2018-19 a 2019-2020 i ysgolion ar sail eu cyfrifiad uchaf o ddisgyblion sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim yn ôl CYBLD 2016 neu'r data diweddaraf sydd ar gael.
Gwrthod Nid yw hyn yn ymarferol oherwydd bod y dyraniadau ar gyfer 2018-19 a 2019-20 wedi'u cadarnhau eisoes. Roedd y dyraniadau'n sefydlog am ddwy flynedd er mwyn i ysgolion elwa ar y sefydlogrwydd a ddaw yn sgil cynllunio tymor hwy.
A8: Dylai Llywodraeth Cymru sicrhau bod swyddogion arweiniol y Grant Datblygu Disgyblion a benodwyd yn ddiweddar yn y consortia rhanbarthol yn rhagweithiol o ran monitro, a herio lle bo angen, defnydd ysgolion o'r Grant Datblygu Disgyblion, er mwyn sicrhau'r effaith fwyaf a'r gwerth mwyaf am arian.
Derbyn Mae cynghorwyr strategol y Grant Datblygu Disgyblion yn hollbwysig i gam nesaf y gwella ac rydym am sicrhau bod ysgolion yn defnyddio'r cynghorwyr i'r eithaf, gan gydnabod y buddion y gallant eu rhoi i ysgolion. Mae cynorthwyo, monitro, a lle y bo'n angenrheidiol herio, defnydd ysgolion o'r Grant Datblygu Disgyblion yn hanfodol i rôl y cynghorwyr. Mae hyn yn eglur yn y telerau ac amodau grant y mae pob consortia'n ymrwymo iddynt. Dim ond drwy fabwysiadu'r dull hwn y byddwn yn gallu sicrhau effaith fwyaf posibl y grant ac ymgorffori arfer gorau ar draws y rhanbarthau. Mae cymorth Syr Alasdair Macdonald i'r cynghorwyr yn hanfodol er mwyn sicrhau ein bod yn parhau i fod yn rhagweithiol a chynnal momentwm. Mae cyfarfodydd bob hanner tymor gyda'r cynghorwyr yn cael eu harwain gan Syr Alasdair gyda ffocws ar gynnydd gan gynnwys blaenoriaethau; llwyddiannau ac arfer gorau; a heriau. Mae hyn hefyd yn darparu datblygiad proffesiynol parhaus i'r cynghorwyr er mwyn sicrhau eu bod mewn sefyllfa dda i gynorthwyo ysgolion.
A9: Dylai Llywodraeth Cymru annog ysgolion a rhoi dyletswydd arnynt i roi ystyriaeth lawn i'r dystiolaeth a'r arbenigedd sydd ar gael ar yr hyn sy'n ddefnydd effeithiol o'r Grant Datblygu Disgyblion, gan alluogi arweinwyr ysgolion i wneud penderfyniadau priodol ar gyfer eu disgyblion eu hunain. Wrth wneud hynny, dylai Llywodraeth Cymru weithio gydag Estyn i sicrhau ei fod yn chwarae rôl lawn wrth fonitro hyn.

Derbyn Rydym yn disgwyl i'r cynghorwyr strategol Grant Datblygu Disgyblion godi ymwybyddiaeth o'r dystiolaeth; dulliau; a'r arfer gorau sydd ar gael. Eu rôl yw cynorthwyo ysgolion lle y bo angen i wneud penderfyniadau effeithiol a gwerthuso effaith y penderfyniadau a'r ymyriadau hynny. Byddwn yn gweithio gyda'r cynghorwyr er mwyn sicrhau bod canllawiau newydd y Grant Datblygu Disgyblion yn diwallu anghenion ysgolion. Yn ddiweddar gwnaethom lansio blog Syr Alasdair, sy'n atgyfnerthu'r negeseuon am yr hyn sy'n gweithio mewn modd cyflym a hygyrch. Cyhoeddwyd y post cyntaf ar 31 Gorffennaf ac mae dros 600 wedi edrych arno eisoes. Y llynedd gwnaethom weithio gydag Estyn ar ei ganllawiau atodol ar gyfer arolygu tlodi ac anfantais gymdeithasol i ategu'r trefniadau arolygu a ddaeth yn weithredol o fis Medi 2017. Rydym yn parhau i weithio gyda'r arolygiaeth i sicrhau bod ysgolion yn cynorthwyo dysgwyr dan anfantais yn briodol.
A10: Dylai Llywodraeth Cymru sicrhau bod systemau a phrosesau effeithiol ar gael bob amser i bob ysgol olrhain cynnydd disgyblion. Dylai Llywodraeth Cymru sicrhau bod y consortia rhanbarthol yn rhoi cyngor a chymorth clir i ysgolion yn eu rhanbarth ynglŷn â'r dulliau sydd ar gael.
Derbyn Nodwyd bod olrhain cynnydd disgyblion yn gryfder mewn ysgolion da yng ngwerthusiad IPSOS Mori/WISERD. Byddwn yn gweithio gyda'r cynghorwyr strategol Grant Datblygu Disgyblion er mwyn sicrhau bod y canllawiau Grant Datblygu Disgyblion yn adeiladu ar y cryfder hwn a bod ysgolion yn parhau i wella eu cymorth i ddysgwyr dan anfantais. Mae deall anghenion dysgwyr unigolion a grwpiau o ddysgwyr yn allweddol i gynorthwyo canlyniadau gwell. Gall y wybodaeth a gesglir o olrhain data o'r fath fod yn ganolog i hyn ac rwyf wedi gweld llawer o enghreifftiau gwych o ddata o'r fath yn cael eu defnyddio'n effeithiol mewn ysgolion ledled Cymru.
A11: Dylai Llywodraeth Cymru fynd ati ar frys, drwy ei chanllawiau ar y Grant Datblygu Disgyblion a'i chyfarwyddyd i gonsortia, i wella sut y defnyddir y Grant Datblygu Disgyblion i wella presenoldeb disgyblion ac ymgysylltiad disgyblion â'u haddysg.
Derbyn Ein gweledigaeth yw creu amgylchedd cynhwysol sy'n ymgysylltu a lle mae dysgwyr yn teimlo'n ddiogel ac yn barod i ddysgu. Os bydd dysgwyr yn cael budd llawn o'u haddysg, y profiadau a gynigir gan yr ysgol, a chyrraedd eu potensial llawn, mae'n hanfodol

eu bod yn mynd i'r ysgol yn rheolaidd ac ymgysylltu pan fyddant yno. Mae hyn yn arbennig o wir i ddysgwyr dan anfantais lle mae mwy o ddibyniaeth ar ysgol i ddarparu gweithgareddau cyfoethogi a meithrin dyhead. Rydym yn gweithio gyda rhanddeiliaid i nodi pa gymorth a chanllawiau sydd eu hangen i wella sgiliau, gwybodaeth a dealltwriaeth i gynnal presenoldeb ysgolion ac adeiladu arno. Rydym yn adolygu'r Fframwaith Presenoldeb Cymru Gyfan i sicrhau bod trefniadau'n parhau i ddarparu cymorth effeithiol i awdurdodau lleol, ysgolion, rhieni a dysgwyr, gan gynnwys dysgwyr dan anfantais. Byddwn hefyd yn myfyrio ar hyn yng nghyd-destun gwaith i ddiwygio'r canllawiau Grant Datblygu Disgyblion, ac rwy'n disgwyl i'r rhain dynnu sylw at astudiaethau achos o arfer gorau, gan gynnwys mewn perthynas â phresenoldeb ac ymgysylltu.
A12. Dylai Llywodraeth Cymru fynd ati ar frys i wella a rhoi mwy o bwyslais ar sut y mae'r Grant Datblygu Disgyblion yn cael ei ddefnyddio i wella ymgysylltiad disgyblion sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim er mwyn lleihau'r nifer sy'n cael gwaharddiadau cyfnod penodol.
Derbyn Mae *Addysg yng Nghymru: Cenhadaeth ein Cenedl* yn cydnabod pwysigrwydd llesiant dysgwyr, gan roi hyn wrth wraidd y system addysg gynhwysol, ac mae'n nodi ein bwriad i gryfhau'r cydweithio rhwng ysgolion prif ffrwd a darparwyr addysg heblaw yn yr ysgol. Gall darparwyr addysg heblaw yn yr ysgol ddarparu gwasanaeth hanfodol i ddysgwyr agored i niwed sydd mewn perygl o ymddieithrio oddi wrth addysg drwy ddarparu cymorth wedi'i deilwra ac unigryw i ddiwallu anghenion annodweddiadol dysgwyr heriol. Rydym eisoes wedi diwygio ein canllawiau i'w gwneud yn glir y dylai eithrio fod yn fater o ddewis olaf wrth ymdrin â disgyblion ag ymddygiad heriol – os ydym yn mynd i fynd i'r afael ag ymddygiad gwael rhaid i ni ddeall yr achosion sylfaenol yn gyntaf. Mae gan systemau olrhain effeithiol rôl bwysig i'w chwarae o ran nodi ac ymyrryd yn gynnar. Bydd y Pwyllgor yn ymwybodol bod yr Adrannau Addysg, Plant a Chymunedau, ac Iechyd wedi cyllido ar y cyd, gydag Iechyd Cyhoeddus Cymru, Ganolfan Cymorth Profiadau Niweidiol yn ystod Plentyndod (ACE). Bydd y Ganolfan yn cynyddu'r ddealltwriaeth o ACE fel bod staff ysgolion yn gallu rhoi'r cymorth a'r ymyriad mwyaf priodol i ddysgwyr agored i niwed a all fod mewn perygl o gael eu gwahardd o'r ysgol neu ymddieithrio oddi wrth addysg.
A13. Dylai Llywodraeth Cymru ymchwilio ar fyrder i'r rheswm pam mae'r bwlch cyrhaeddiad rhwng y rhai sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim a'r rhai nad ydynt yn gymwys wedi ehangu yn 2017 a dysgu gwersi o hyn cyn gynted â phosibl a'u rhoi ar waith. Dylai hyn ganolbwyntio ar oblygiadau'r newidiadau i fesurau perfformiad yn 2017 a sut mae'r Grant Datblygu Disgyblion yn cael ei ddefnyddio i wella gallu disgyblion sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim yn wyneb

newidiadau o'r fath.
A14. Er bod y Pwyllgor yn croesawu'r camau gan Ysgrifennydd y Cabinet i annog disgyblion mewn modd mwy priodol ar gyfer cymwysterau yng Nghyfnod Allweddol 4, dylai Llywodraeth Cymru ymchwilio i unrhyw ganlyniadau anfwriadol ac effeithiau andwyol ar ddisgyblion, gan gynnwys disgyblion sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim, sydd mewn perygl o fethu â gallu astudio cymwysterau galwedigaethol hyd yn oed os dyma sydd fwyaf addas ar eu cyfer. Dylai Llywodraeth Cymru adrodd yn ôl i'r Pwyllgor erbyn diwedd 2018.
A15. Er bod y Pwyllgor yn deall y rhesymeg dros benderfyniad Llywodraeth Cymru i adolygu mesurau perfformiad Cyfnod Allweddol 4 yn 2017 a 2018, dylai Ysgrifennydd y Cabinet fyfyrio'n ofalus ar y neges y mae hyn yn ei chyfleu ynglŷn â gwerth cymwysterau galwedigaethol yn hytrach na chymwysterau cyffredinol, yn enwedig o ystyried ymrwymiad Llywodraeth Cymru i barch cydradd.Dylai Llywodraeth Cymru adrodd yn ôl i'r Pwyllgor erbyn diwedd 2018
A16. Dylai Llywodraeth Cymru nodi pa gamau a gymerwyd ganddi i leihau unrhyw effaith andwyol bosibl ar garfan haf 2018, yn enwedig disgyblion sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim a Phlant sy'n Derbyn Gofal, yn sgil y newidiadau i fesurau perfformiad yn 2017 a 2018.
Derbyn Mae'n bwysig nodi ein bod mewn cyfnod o newid mawr yn y system addysg yng Nghymru. O ran cymwysterau a gwerthuso perfformiad ysgolion, mae hwn yn gyfnod estynedig o bontio. Rwy'n benderfynol ein bod yn codi'r safonau ar gyfer pob un o'n dysgwyr ac rwy'n adolygu pob agwedd ar y system yn barhaus. Dyma pam rwyf wedi cyhoeddi cyflwyno'r 'mesurau interim' ar Gam 4 o 2019, a fydd yn ein symud i system fwy deallus o werthuso perfformiad gyda'r dysgwr wrth ei gwraidd, yn dilyn ar unwaith y diwygiadau a wnaed i fesurau rhwng 2016-18. Rhoddwyd dadansoddiad o ganlyniadau TGAU 2017 yn y papur tystiolaeth a gyflwynwyd i'r Pwyllgor cyn ei sesiynau tystiolaeth yn gynharach yn y flwyddyn. Roedd y dadansoddiad hwn hefyd yn sail i drafodaeth yn fy Mwrdd Polisi Gweinidogol ym mis Mai. Er ei bod yn rhy gynnar i ymchwilio i'r bwlch cyrhaeddiad rhwng disgyblion sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim a'r rhai nad ydynt yn gymwys yn set ddata'r flwyddyn gyntaf yn erbyn y mesurau perfformiad diwygiedig a gyflwynwyd yn 2017, mae gwersi wedi'u dysgu a'u cymhwyso wrth i ni weithio i wella cydnerthedd yr holl ddysgwyr a sicrhau bod ysgolion wedi paratoi'n well. Ar ôl dadansoddi'r data o garfan haf 2017, roedd yn amlwg bod ysgolion a oedd yn herio'r duedd gydag dysgwyr sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim yn perfformio'n well na'u cyfoedion nad oeddent yn gymwys i gael prydau ysgol am ddim. Cafodd y wybodaeth ei rhannu â'r cynghorwyr strategol Grant Datblygu Disgyblion a chydlynwyr Grant Datblygu Disgyblion-Plant sy'n Derbyn

Gofal i alluogi nodi arfer gorau i'w weithredu'n fwy eang. Gan weithio gyda'n gilydd byddwn yn cynnal ymarfer tebyg pan fydd canlyniadau 2018 yn hysbys er mwyn sicrhau ein bod yn parhau i godi ymwybyddiaeth o'r angen am ffocws penodol ar y grwpiau hyn o ddysgwyr i adeiladu eu cadernid a cheisio lliniaru unrhyw effaith andwyol.

Drwy gymharu data'n uniongyrchol ar gyfer 2016 a 2017 gellir gwneud rhagdybiaethau anghywir a dod i gasgliadau diffygiol. Gall newid o ran diffiniad i fesur perfformiad awgrymu newid mewn canlyniadau ond, mewn gwirionedd, efallai nad yw'r canlyniadau i unigolyn wedi newid, ond yr hyn sydd wedi newid yw sut mae'r data'n cael ei fframio. Cafodd y newidiadau i gyfansoddiad mesurau perfformiad yn 2017 eu cyflwyno i annog gwahanol ymddygiad ar lefel ysgol, a hefyd i osod data cyrhaeddiad mewn ffordd fwy priodol sy'n cyd-fynd â blaenoriaethau cenedlaethol.

Blaenoriaeth Cymwysterau Cymru yn ystod dyfarnu yn yr haf yw cysoni safonau ar gyfer pob pwnc a thros amser. Yn fras, ni ddylai fod yn haws, nac yn fwy anodd, cael gradd benodol o un flwyddyn i'r nesaf. Gwahoddais Cymwysterau Cymru i'm Bwrdd Polisi Gweinidogol ym mis Mai i drafod sut maent yn sicrhau tegwch ac yn cynnal sefydlogrwydd cymharol dros amser. Mae newidiadau i fesurau perfformiad Cyfnod Allweddol 4 rhwng 2016 a 2018 wedi'u gweithredu mewn ymateb i'r argymhellion a wnaed yn yr Adolygiad o Gymwysterau ar gyfer pobl ifanc 14 i 19 oed yng Nghymru (2012), yr ymgynghorwyd yn eang arno. Ceisiodd yr argymhellion wella canlyniadau i bob dysgwr.

Mae'r newidiadau dilynol wedi arwain at addasu ymddygiad ar lefel ysgol mewn ffyrdd bwriadol ac anfwriadol. Gellir gweld ehangu canfyddedig o'r bwlch ar gyfer Gwyddoniaeth. Ers 2018, mae'r gofynion penodol i Wyddoniaeth yn y mesurau perfformiad wedi canolbwyntio ar TGAU yn unig. Mae'r symudiad hwn i bwysleisio TGAU Gwyddoniaeth wedi arwain at lawer mwy o ddysgwyr yn cael eu cofrestru ar gyfer TGAU Gwyddoniaeth eleni, ac felly'n rhoi'r cyfle i lawer mwy o bobl ifanc i ennill cymhwyster sy'n eu galluogi i symud ymlaen i Safon Uwch a Phrifysgol a dilyn gyrfaoedd sy'n gysylltiedig â Gwyddoniaeth. Mae'n wir, fodd bynnag, bod ysgolion yn dal i allu cofrestru disgyblion ar gyfer cymwysterau galwedigaethol eraill os mai dyna'r opsiwn gorau i'r dysgwr unigol, ac y gall y cymwysterau galwedigaethol hynny gyfrif o hyd tuag at fesurau perfformiad yr ysgol y tu allan i'r rhannu penodol i bwnc.

Wrth i ni symud at y mesurau interim newydd, bydd y dull o ddefnyddio mesurau sy'n adlewyrchu cyrhaeddiad ar bob gradd yn cymell ysgolion i gynorthwyo pob grŵp o ddysgwyr i gyflawni eu canlyniadau gorau.

Mae'r mesurau interim yn llai rhagnodol ac yn fwy agored i ddewis lleol. Bydd y rhannau penodol i bwnc o'r Sgôr Pwyntiau Wedi'i Chapio yn cael eu lleihau i dri slot, sy'n golygu y bydd chwe slot heb gyfyngiadau ar gyfraniad cymwysterau nad ydynt yn TGAU, gan alluogi mwy o ryddid i ysgolion gyflwyno'r cwricwlwm sy'n fwyaf priodol i'r dysgwr unigol. Wrth symud ymlaen, bydd trefniadau gwerthuso a gwella newydd yn cael eu cyflwyno ochr yn ochr â'r cwricwlwm newydd. Drwy hyn rydym yn targedu'r pwysau yn y system atebolrwydd lle mae llawer yn y fantol ac yn bwriadu gwahanu atebolrwydd a gwerthuso ysgolion ar gyfer gwella. Bydd hyn yn helpu ysgolion i nodi lle mae angen gwirioneddol am gymorth, a chanolbwyntio ar hyn, heb gael eu harwain gan bwysau

mesurau perfformiad meintiol a welir y tu allan i'r cyd-destun. Rwyf am fod yn glir iawn ein bod yn gwerthfawrogi cymwysterau galwedigaethol. Rydym eisiau'r gorau i bob dysgwr yng Nghymru, boed hynny'n gymhwyster TGAU neu alwedigaethol. Rydym yn disgwyl i ysgolion gynnig y cymwysterau mwyaf priodol i'w disgyblion; fodd bynnag, mae'n amlwg o'r data nad oedd disgyblion, mewn gormod o achosion, yn cael eu cyflwyno ar gyfer y cymhwyser mwyaf priodol. Bydd y trefniadau newyd rwyf wedi'u hamlinellu yn sicrhau bod disgyblion yn cael ey cyflwyno ar gyfer y cymhwyster sy'n gweddu orau iddynt. Gan droi'n benodol at y sefyllfa o ran cymwysterau galwedigaethol o fewn mesurau perfformiad, gellir eu cyfrif o hyd mewn mesurau *trothwy* Cyfnod Allweddol 4 ond maent yn destun terfyn cyfanswm o 2017 (dim ond 40% o bob mesur trothwy a all gynnwys cymwysterau nad ydynt yn TGAU). Mae hyn yn sicrhau cydnabyddiaeth gymesur o gyrhaeddiad cymwysterau galwedigaethol, heb eu hatal yn llwyr. Eto, cafodd y dull hwn ei gyflwyno mewn ymateb i'r argymhellion a wnaed yn yr Adolygiad o Gymwysterau ar gyfer pobl ifanc 14 i 19 oed yng Nghymru, a gydnabyddodd fod cynnwys cymwysterau galwedigaethol mewn mesurau Cyfnod Allweddol 4 ar y pryd yn ystumio dewis ac yn cymell lefelau derbyn nad oeddent er budd gorau dysgwyr. Dylid nodi nad yw'r Sgôr Pwyntiau Wedi'i Chapio bresennol â therfyn ar gyfanswm y cymwysterau galwedigaethol a all gyfrif yn y mesur, y tu allan i'r pum slot penodol i bwnc nodwyd ar hyn o bryd, sy'n TGAU yn unig. Yn amlwg, mae hwn yn faes cymhleth gyda chanlyniadau pellgyrhaeddol. Rwy'n falch ein bod, yng Nghymru, yn anfon neges glir bod cymwysterau galwedigaethol yn cael eu gwerthfawrogi, gyda'r cap ar eu gwerth o ran mesurau perfformiad ddwywaith yr hyn a gyflwynwyd yn Lloegr yn dilyn Adolygiad Wolf. Wrth symud ymlaen, rwy'n fodlon y bydd y trefniadau a ddisgrifiwyd gennyf yn rhoi rhwystrau a gwrthbwysau priodol yn eu lle. A chyn i'r trefniadau hyn ddod yn weithredol, bydd cyflwyno'r 'mesurau interim', yn dechrau mynd i'r afael â'r mannau lle mae pwysau yn y system ac yn mynd i'r afael â'r diwylliant ynghylch y defnydd o fesurau perfformiad, a deall eu diben, a sut i ddefnyddio'r data'n effeithiol. Byddaf yn ysgrifennu at y Pwyllgor unwaith eto yn y flwyddyn newydd, yn dilyn cyhoeddi canlyniadau TGAU 2018 wedi'u dilysu ym mis Rhagfyr, gyda fersiwn ddiweddaraf y papur tystiolaeth a gyflwynais i chi yn gynharach eleni.
A17. Dylai Llywodraeth Cymru gyhoeddi unrhyw asesiad effaith a gynhaliwyd ganddi ynghylch ei phenderfyniad i newid mesurau perfformiad Cyfnod Allweddol 4 o 2018/19. Os na chynhaliwyd unrhyw asesiad effaith, dylai Llywodraeth Cymru esbonio'r sail resymegol am hyn.
Derbyn Dros y ddwy flynedd flaenorol rydym wedi bod yn ymgysylltu â phenaethiaid ysgolion uwchradd ledled Cymru, yn ogystal â sefydliadau allweddol megis undebau a chonsortia rhanbathol a chael trafodaehau gored gyda hwy mewn cyfarfoydd, cynadleddau

a gweithdai. Bu'r broses hon yn llawer ehangach nag un asesiad effaith. Mae'r mesurau perfformiad Cyfnod Allweddol 4 'interim' wedi'u llunio ar y cyd â'r sector ac maent yn ganlyniad trafodaethau dwys am bolisi a gwerthusiadau dros gyfnod o ddwy flynedd.

Un prif ffocws wrth ddiwygio ein dull interim o adrodd ar berfformiad Cyfnod Allweddol 4 fu dileu'r cyfyngiadau ar ysgolion drwy gyhoeddi cyfres o fesurau perfformiad sydd wedi pwysleisio'n anghymesur gyrhaeddiad un grŵp o ddysgwyr. Fel yr eglurwyd uchod, mae cyflwyno'r mesurau interim hyn yn ein symud yn agosach at y newidiadau mwy cynhwysfawr sy'n cael eu gwneud drwy ddatblygu trefniadau gwerthuso a gwella newydd, sydd wedi'u hadeiladu'n ofalus mewn partneriaeth â'r proffesiwn, llywodraeth leol, consortia, OECD a'r undebau, ac mae hyn yn parhau i fod yn wir.

A18. Dylai Llywodraeth Cymru sicrhau na fydd ei mesurau perfformiad interim newydd o 2019 ymlaen ar gyfer ysgolion yng Nghyfnod Allweddol 4 yn arwain at unrhyw ganlyniadau anfwriadol na goblygiadau penodol i garfanau penodol o ddisgyblion, gan gynnwys carfanau blynyddol sydd ymhlith y disgyblion cyntaf yr effeithir arnynt, Plant sy'n Derbyn Gofal a disgyblion sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim yng ngoleuni'r amcan i gau'r bwlch cyrhaeddiad.

Derbyn

Fel y dywedais uchod, bydd y mesurau interim a'r gwaith cysylltiedig rydym yn ei wneud yn cynorthwyo ysgolion wrth gefnogi pob grŵp o ddysgwyr i gyflawni eu canlyniadau gorau a chyrraedd eu potensial unigol eu hunain. Rydym yn dileu'r cyfyngiadau sy'n bodoli ar hyn o bryd yn y system gwerthuso perfformiad sydd, er eu bod yn cymell ysgolion mewn un ffordd, mewn rhai achosion yn arwain at ymddygiad ychwanegol o ganlyniad i hynny sy'n gallu golygu bod dysgwyr dan anfantais. Bydd lleddfu'r pwysau a roddir ar ysgolion o ran canlyniadau cyrhaeddiad yn ynysig yn eu galluogi i ganolbwyntio ar anghenion eu dysgwyr unigol a dileu'r risg bod mesurau'n ysgogi ymddygiad gan arwain at ganlyniadau anfwriadol.

Mae'r mesurau perfformiad interim, y cyflwynir adroddiadau arnynt o 2019, wedi'u cynllunio i ddileu'r ffocws cul ar ddisgyblion sydd ar y ffin rhwng gradd C/D a newid y ffocws i godi ein dyheadau ar gyfer pob dysgwr.

Bydd disgwyl i bob ysgol hunanwerthuso yn erbyn sgoriau pwyntiau, ynghyd â'r sgôr pwyntiau cyfartalog ar gyfer dysgwyr sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim a'r rhai nad ydynt yn gymwys, ynghyd â pherfformiad bechgyn a merched, i sicrhau bod pob plentyn yn cyfrif a'n bod yn gwerthfawrogi cynnydd pob disgybl ar draws y garfan.

Rydym wedi bod yn gweithio'n agos gyda'r consortia, ac rydym yn parhau i wneud hynny, i gynorthwyo ysgolion wrth weithredu'r mesurau interim newydd.

Byddwn yn parhau i hwyluso dadansoddiad ysgolion o'u data cyrhaeddiad ac yn gweithio gydag arweinwyr data a pherfformiad

mewn consortia ac awdurdodau lleol i helpu i gynorthwyo ysgolion yn y gwaith hwn fel rhan o'u hunanwerthuso.

A19. Dylai Llywodraeth Cymru sicrhau bod dull gweithredu strategol, effeithiol ar waith o ran defnyddio'r Grant Datblygu Disgyblion ar gyfer Plant sy'n Derbyn Gofal a phlant mabwysiedig, gan roi ystyriaeth briodol i werthusiad ICF Consulting ac yna gwneud unrhyw welliannau a nodir yn ôl yr angen.

Derbyn

O ystyried y rhwystrau penodol mae pobl ifanc sydd wedi bod mewn gofal yn aml yn eu hwynebu o ran eu haddysg, mae'r Grant Datblygu Disgyblion i blant sy'n derbyn gofal a phlant a oedd yn arfer derbyn gofal yn elfen hollbwysig o'r grant. Mae'r grant sy'n cael ei weinyddu gan y consortia yn helpu i sicrhau bod dull strategol yn cael ei gymryd o ran rheoli'r grant, sy'n bwysig o ystyried natur dros dro'r grŵp a hefyd anghenion acíwt rhai o'r dysgwyr hyn.

Mae gwerthusiad ICF Consulting yn cael ei gwblhau ar hyn o bryd a chaiff ei gyhoeddi'n ddiweddarach yn yr hydref. Cyn cyhoeddi'r gwerthusiad, mae gwaith wedi dechrau gyda'r consortia ac awdurdodau lleol i ystyried sut y gellir datblygu'r model i sicrhau y manteisir i'r eithaf ar y cyfleoedd a gyflwynir gan y grant ar gyfer cefnogi'r dysgwyr hyn. Mae ffocws y gwaith hwn yn sicrhau bod y model mor effeithiol â phosibl a hefyd bod mwy o gysondeb cenedlaethol, ac nid yw hynny'n wir yn gyffredinol ar hyn o bryd. Disgwyliaf i'r gwaith hwn ddod i gasgliad cyn y flwyddyn ariannol mesaf, a bydd canfyddiadau ICF yn hanfodol wrth lywio'r gwaith.

A20. Ar y cyd â'r consortia rhanbarthol, dylai Llywodraeth Cymru sicrhau bod y Grant Datblygu Disgyblion ar gyfer Plant sy'n Derbyn Gofal a phlant mabwysiedig yn cael ei ddefnyddio'n benodol ar gyfer y grwpiau hyn o ddisgyblion. Wrth wneud hynny, dylai Llywodraeth Cymru ystyried agweddau perthnasol ar adroddiad gwerthuso ICF Consulting.

Derbyn

Mae Llywodraeth Cymru yn derbyn, yn gyntaf ac yn bennaf, y dylai'r Grant Datblygu Disgyblion-Plant sy'n Derbyn Gofal gael ei ddefnyddio ar gyfer y rhai y bwriedir iddynt fod yn fuddiolwyr uniongyrchol. Hynny yw, plant sy'n derbyn gofal a phlant a oedd yn arfer derbyn gofal. Bydd ymyriadau unigol a gyllidir drwy'r grant, y dylid eu rhoi ar waith i ddiwallu anghenion a nodwyd unigolyn neu grwpiau o ddysgwyr, dim ond ar gael ar gyfer y buddiolwyr uniongyrchol hynny. Fodd bynnag, mae'n wir bod llawer o'r ymyriadau dosbarth/ysgol gyfan a gweithgareddau meithrin gallu y mae'n hysbys eu bod o fudd i bobl ifanc sydd wedi bod mewn gofal hefyd o fudd i garfan ehangach o ddysgwyr agored i niwed. Mae gweithgareddau sy'n ymwneud ag ymlyniad ac ACE, y clywodd y Pwyllgor amdanynt yn ystod ei sesiynau casglu tystiolaeth, yn enghreifftiau o hyn ac maent wedi'u rhoi ar waith gan gonsortia a chawsant eu croesawu. Mae hyn yn ddefnydd effeithiol a phragmatig o'r grant, gan sicrhau'r effaith a'r gwerth mwyaf

posibl ar gyfer y cyllid ac o fudd i'r grŵp ehangaf posibl o ddysgwyr. Nid wyf wedi fy argyhoeddi ei bod yn briodol cyfyngu ar y dull hwn. Fodd bynnag, rwy'n cydnabod y risg o orymestyn neu wanhau'r cyllid a chaiff hyn ei ystyried fel rhan o'r gwaith sy'n mynd rhagddo i adolygu'r model Grant Datblygu Disgyblion-Plant sy'n Derbyn Gofal presennol. Wrth gwrs, caiff unrhyw ganfyddiadau o'r gwerthusiad annibynnol ar y pwynt hwn eu hystyried.
A21. Dylai Llywodraeth Cymru ystyried ar frys sut y gellir defnyddio'r Grant Datblygu Disgyblion i wella ymgysylltiad Plant sy'n Derbyn Gofal â'u haddysg, gan gynnwys cyfraddau presenoldeb a chyfraddau gwahardd.Dylai hyn ystyried casgliadau gwerthusiad ICF Consulting.
Derbyn Mae'r safbwynt uchod a amlinellwyd mewn ymateb i argymhellion 11 a 12 mewn perthynas â dysgwyr sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim yr un mor berthnasol i blant sy'n derbyn gofal a phlant a oedd yn arfer derbyn gofal. Caiff unrhyw ganfyddiadau perthnasol o werthusiad ICF Consulting eu hystyried yng nghyd-destun y gwaith parhaus a amlinellwyd uchod.
A22. Dylai Llywodraeth Cymru adolygu data ar gyrhaeddiad Plant sy'n Derbyn Gofal drwy gydol oes y Grant Datblygu Disgyblion a'r goblygiadau posibl yn sgil newid mesurau perfformiad. Dylai Llywodraeth Cymru gyhoeddi ei hasesiad o hyn, ac ystyried sut y gall y Grant Datblygu Disgyblion gael mwy o effaith o ran gwella canlyniadau addysgol Plant sy'n Derbyn Gofal.
Derbyn Rwy'n cytuno bod yn rhaid i ni barhau i adolygu'r Grant Datblygu Disgyblion a bod yn fodlon ei fod yn cyflawni'r effaith fwyaf bosibl o ran cynorthwyo canlyniadau addysgol plant sy'n derbyn gofal a phlant a oedd yn arfer derbyn gofal. Mae'r gwerthusiad sydd ar y gweill yn garreg filltir bwysig a byddwn yn ystyried yn llawn argymhellion yr adroddiad hwnnw yng nghyd-destun y gwaith rwyf wedi'i ddisgrifio er mwyn adolygu'r model Grant Datblygu Disgyblion-Plant sy'n Derbyn Gofal. Rwyf wedi ymrwymo i ddiweddaru'r papur tystiolaeth a gyflwynwyd i'r Pwyllgor ym mis Mawrth ac i ysgrifennu atoch gyda hyn yn y Flwyddyn Newydd. Rwyf wedi gofyn i'm swyddogion ystyried i ba raddau y gall y papur hwn gynnwys plant sy'n derbyn gofal hefyd.

A23. Dylai Llywodraeth Cymru ymestyn y Grant Datblygu Disgyblion i gynnwys plant sydd wedi bod mewn gofal am unrhyw gyfnod sylweddol yn eu bywydau. Dylai Llywodraeth Cymru ariannu dyraniadau i'r consortia rhanbarthol yn unol â hynny a sicrhau bod y consortia hefyd yn targedu'r Grant Datblygu Disgyblion at y disgyblion hyn. Wrth wneud hyn, dylai Llywodraeth Cymru benderfynu beth sy'n cyfrif fel cyfnod sylweddol, gan gynnwys ystyried awgrym y Pwyllgor, sef unrhyw gyfnod o 13 wythnos neu fwy, fel y defnyddir wrth benderfynu cymhwystra plant sydd wedi bod mewn gofal ar gyfer gwasanaethau ôl-ofal.
Derbyn mewn Egwyddor Er fy mod yn derbyn y rhesymeg y tu ôl i'r argymhelliad; mae ystyriaeth drawslywodraethol bellach yn ofynnol er mwyn penderfynu a yw'n ymarferol ai peidio. Rwyf wedi gofyn i'm swyddogion weithio gyda'u cymheiriaid yn yr Adrannau Gwasanaethau Cymdeithasol a Gwybodaeth a Dadansoddi i ddeall y goblygiadau a fyddai'n deillio o weithredu argymhelliad y Pwyllgor. Dylwn ddweud, os ystyrir bod gweithredu'r dull hwn yn ymarferol, ni fyddai'n weithredol tan fis Ebrill 2020 oherwydd bod dyraniadau eisoes wedi'u cadarnhau ar gyfer y flwyddyn ariannol bresennol a'r blynyddoedd ariannol nesaf.
A24. Dylai Llywodraeth Cymru roi dull ar waith o'r flwyddyn academaidd 2018/19 i alluogi rhieni i hysbysu ysgolion pan fydd eu plant yn blant mabwysiedig a chasglu'r wybodaeth honno a'i hychwanegu at gofnod ysgol y plentyn.Yna dylid defnyddio'r wybodaeth hon i dargedu cymorth o dan y Grant Datblygu Disgyblion tuag at ddisgyblion y gwyddys eu bod yn blant mabwysiedig ac i alluogi canlyniadau unigol disgyblion sy'n blant mabwysiedig i gael eu monitro mewn modd tebyg i Blant sy'n Derbyn Gofal.
Derbyn mewn Egwyddor Er fy mod yn derbyn yn llawn y rhesymeg y tu ôl i argymhelliad y Pwyllgor, mae angen ystyried y goblygiadau ymarferol a'r cymhlethdodau'n drylwyr. Yn arbennig, bydd angen ystyried goblygiadau'r Rheoliadau Diogelu Data Cyffredinol diweddar cyn mynd ati i gasglu data o'r natur hon. Fodd bynnag, yn barod ar gyfer y flwyddyn ysgol newydd rwyf wedi ysgrifennu at bob pennaeth, drwy gylchlythyr Dysg, yn amlygu y gall plant mabwysiedig wynebu rhwystrau i ddysgu weithiau a sut mae'n bwysig bod ysgolion yn gwybod pwy yw eu plant mabwysiedig er mwyn iddynt allu rhoi cymorth priodol ar waith. Yn fy llythyr, gwneuthum yn glir ei bod yn hanfodol bod ysgolion hefyd yn cydnabod yn glir y bydd hwn yn fater sensitif i rai rhieni mabwysiadol a rhaid i'r camau gweithredu a gymerir ganolbwyntio ar y plentyn a chyda chymorth a chytundeb rhieni. Byddwn yn parhau i adolygu'r mater hwn a thrafod sut y gallwn chwalu unrhyw rwystrau pellach.

A25. Dylai Llywodraeth Cymru sicrhau ei bod yn ariannu dyraniadau'r Grant Datblygu Disgyblion ar gyfer Plant sy'n Derbyn Gofal a phlant mabwysiedig i bob consortiwm rhanbarthol fesul Plentyn sy'n Derbyn Gofal a phlentyn mabwysiedig hysbys ym mhob rhanbarth. Lle nad yw union nifer y plant mabwysiedig yn hysbys, dylid defnyddio'r amcangyfrif gorau.
Gwrthod O ystyried y cysylltiadau rhwng yr argymhelliad hwn ac argymhelliad 24, nid yw'n ymarferol ei weithredu ar y pwynt hwn. Mae hynny oherwydd nad oes data addysg cadarn ar blant mabwysiedig ar gael ar hyn o bryd ar gyfer cyfrifiad o'r fath. Fodd bynnag, rwy'n fodlon parhau i adolygu'r mater hwn.
A26. Dylai Llywodraeth Cymru a'r consortia rhanbarthol fonitro canlyniadau addysgol disgyblion yn yr ysgolion a gymerodd ran yn Her Ysgolion Cymru a chymryd camau i liniaru unrhyw bosibilrwydd o golli momentwm yn yr ysgolion hynny a wnaeth gynnydd.
Derbyn Mae dulliau presennol yn eu lle i fynd i'r afael â'r argymhelliad hwn. Mae'r consortia'n monitro canlyniadau'r holl ysgolion. Bydd hynny ar sail y mesurau perfformiad interim o 2019 a, maes o law, yn unol â'r trefniadau gwerthuso a gwella newydd sy'n cael eu datblygu ar hyn o bryd. Mae Llywodraeth Cymru yn monitro consortia drwy'r broses Herio ac Adolygu. Pan fo un o ysgolion Her Ysgolion Cymru yn peri pryder neu os bydd angen cymorth arni, darperir hyn drwy'r consortia.
A27. Dylai unrhyw raglen wella ysgolion yn y dyfodol redeg am gyfnod digonol o amser i'w alluogi i gael effaith barhaol, hirdymor, am fwy na thair blynedd fel arfer. Ni ddylai Llywodraeth Cymru ddirwyn rhaglen fel Her Ysgolion Cymru i ben, heblaw bod amgylchiadau eithriadol, cyn cael gwybod canlyniadau unrhyw werthusiad a gomisiynwyd ganddi.
Derbyn mewn egwyddor Er fy mod yn derbyn y rhesymeg y tu ôl i argymhelliad y Pwyllgor, ac y byddwn fel egwyddor yn cefnogi rhaglenni gwella hirdymor sy'n rhedeg yn unol â gwerthusiadau, mae'n anochel bod yn rhaid i benderfyniadau o'r fath gael eu gwneud ar sail fesul achos
A28. Dylai Llywodraeth Cymru, ar y cyd â'r consortia rhanbarthol, ymgysylltu â'r bobl allweddol sy'n ymwneud â chyflwyno Her Ysgolion Cymru, gan gynnwys yr Athro Mel Ainscow i drafod y gwersi y gellid eu dysgu o'r rhaglen a

mentrau eraill i wella ysgolion, ac yna cymhwyso hyn yn fwy cyffredinol ar draws yr holl ysgolion y mae angen eu gwella.
Derbyn Mae cadw'r arbenigedd a rhannu'r dysgu o Her Ysgolion Cymru wedi bod yn floc adeiladu pwysig yn ein hagenda gwella ysgolion. Er enghraifft, mae trosglwyddo gwybodaeth a phontio staff, wedi bod yn arbennig o bwysig ac rwy'n falch bod nifer o unigolion allweddol Her Ysgolion Cymru yn dal i weithio yn y system. Er enghraifft, mae Syr Alasdair Macdonald (cyn-eiriolwr Her Ysgolion Cymru) yn parhau i weithredu fel ein Heiriolwr Codi Cyrhaeddiad ac mae llawer o gyn-gynghorwyr Her Ysgolion Cymru wedi'u cadw yn y consortia, gan sicrhau bod eu gwybodaeth a'u profiad yn cael eu trosglwyddo i'r gwaith gwella ysgolion o ddydd i ddydd. Rwy'n cytuno ei bod yn hanfodol bwysig ein bod yn dysgu o raglenni blaenorol er mwyn sicrhau gwelliant parhaus yn y dyfodol ac rwyf wedi gofyn i'm huwch-swyddogion barhau â'r ddeialog gydag unigolion a sefydliadau allweddol a fu'n rhan o Her Ysgolion Cymru yn y gorffennol. Rydym hefyd yn edrych ymlaen yn ogystal ag yn ôl – rydym yn adeiladu gallu yn y system a bellach yn ymgysylltu drwy amrywiaeth ehangach o randdeiliaid, gan gynnwys yr OECD.
A29. Dylai Llywodraeth Cymru fonitro a gwerthuso'n fanwl sut y mae consortia rhanbarthol yn darparu her i ysgolion y mae angen eu gwella ac yn eu cynorthwyo, yn enwedig y rhai a gymerodd ran yn Her Ysgolion Cymru. Dylai hyn gynnwys gofyn i Estyn gynnwys hyn yn ei arolygiadau o'r consortia rhanbarthol a'i waith monitro.
Derbyn Mae'r broses Herio ac Adolygu yn galluogi Llywodraeth Cymru i adolygu cymorth consortia ar draws y rhanbarth, yn rhanbarthol a thrwy fanylu ar ysgolion unigol lle bo angen, er enghraifft o ran Ysgolion sy'n Peri Pryder. Byddwch yn ymwybodol bod adroddiad ar yr adolygiad o Estyn wedi'i gyhoeddi ym mis Mehefin. Cafodd yr adolygiad ei gomisiynu gan Brif Arolygydd Ei Mawrhydi i benderfynu ar oblygiadau ein diwygiadau ar rôl yr Arolygiaeth yn y dyfodol. Mae fy swyddogion yn gweithio gydag Estyn a'r system addysg ehangach i ystyried yr argymhellion a'u goblygiadau ar gyfer ein proses ddiwygio. Bydd cyfnod o ymgynghori ffurfiol ac yn anffurfiol gyda rhanddeiliaid i gasglu barn ar yr argymhellion.
A30 Dylai Llywodraeth Cymru barhau i adolygu pa mor ddigonol yw cyllidebau ysgolion ac ystyried sut mae hyn yn effeithio ar ystyriaeth ysgolion o gyllid wedi'i dargedu, megis y Grant Datblygu Disgyblion, a'r defnydd ohono.
Derbyn Er fy mod yn derbyn y rhesymeg y tu ôl i argymhelliad y Pwyllgor, mae'n bwysig nodi nad yw Llywodraeth Cymru yn cyllido ysgolion

yng Nghymru yn uniongyrchol. Awdurdodau Lleol sy'n gyfrifol am gyllid ysgolion, fel y nodir yn y gyfraith. Mae'r rhan fwyaf o gyllid a roddwn i Lywodraeth Leol er mwyn cynorthwyo awdurdodau wrth gyflawni eu dyletswyddau, heb ei neilltuo a chaiff ei ddarparu drwy'r Grant Cynnal Refeniw. Cyfrifoldeb Awdurdodau Lleol, o'r holl ffynonellau cyllid sydd ar gael iddynt, yw pennu eu cyllidebau, gan gynnwys ar gyfer ysgolion a gwasanaethau cymorth ysgolion. Rwy'n rhannu rhai o bryderon y Pwyllgor ar y mater hwn ac rwyf yr un mor effro i bryderon Awdurdodau Lleol ynghylch y sefyllfa gyllideb gyffredinol a'r heriau a grëwyd gan ymrwymiad hirfaith Llywodraeth y DU i galedi. Byddwn yn parhau i adolygu digonolrwydd ein grantiau addysg wedi'u neilltuo, lle mae cyllid yn cael ei gyfeirio at ysgolion, a byddwn yn gweithio gyda Llywodraeth Leol i ddylanwadu ar benderfyniadau lleol ar y cyllid ar gyfer ysgolion. Rwy'n croesawu'n llwyr ymchwiliad arfaethedig y Pwyllgor i ddigonolrwydd cyllid ysgolion.
A31: Dylai Llywodraeth Cymru ddarparu, ar sail unigol a chyfunol, restr o'r llinellau gwariant yn y gyllideb (BELs) o fewn y MEG Addysg sy'n cyllido codi safonau ysgolion yn bennaf, ar gyfer 2016-17, 2017-18 a 2018-19, yn ogystal ag ymrwymo i wneud hynny ar gyfer gweddill tymor y Cynulliad hwn.
Derbyn Fel rhan o waith craffu ar y gyllideb rydym eisoes yn darparu tablau cyllideb ar lefel Llinell Gwariant yn y Gyllideb i'r Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg ac o 2018-19 mae'r Gyllideb Ddrafft hefyd yn cael ei chyhoeddi ar lefel Llinell Gwariant yn y Gyllideb, rhywbeth y byddwn yn parhau i'w wneud am weddill tymor y Llywodraeth. Mae ein Llinellau Gwariant yn y Gyllideb addysg yn glir i'w gweld ac mae'r cyllid ychwanegol a ddarparwn fel rhan o'n hymrwymiad i fuddsoddi £100 miliwn ychwanegol i godi safonau dros y tymor hwn yn cael ei gadw'n gyfan gwbl yn ei Llinell Gwariant yn y Gyllideb ei hun, sef y Llinell Gwariant yn y Gyllideb Codi Safonau Ysgolion. Mae dadansoddiad yn cael ei baratoi ar gyfer y Pwyllgor fel rhan o'n cyflwyniad tystiolaeth i graffu ar y gyllideb, a bydd hyn hefyd yn cynnwys gwybodaeth am 2019-20. Mewn perthynas â'r MEG Llywodraeth Leol a Gwasanaethau Cyhoeddus, nid yw cyllid a ddarperir i Lywodraeth Leol drwy setliad y Grant Cynnal Refeniw wedi'i neilltuo. Rydym yn cyhoeddi'n flynyddol ein Hasesiadau Gwario Safonol a'n Hasesiadau sy'n seiliedig ar Ddangosydd (IBA) i ddangos sut mae'r Grant Cynnal Refeniw yn cael ei gyfrifo ond rydym hefyd yn ei gwneud yn glir nad targedau gwario yw'r asesiadau hyn. Nid yw'r Setliad wedi'i neilltuo a'r IBA yw ein hasesiad o'r angen cymharol i wario ar draws yr holl awdurdodau ac ar draws yr holl wasanaethau ac maent yn cynnwys rhagdybiaeth ar incwm y Dreth Gyngor yn y dyfodol. Byddai'n anghywir dangos unrhyw neilltuo yn y cymorth Setliad. Rydym yn cyhoeddi gwybodaeth ar wahân am Wariant wedi'i Gyllidebu ar gyfer Awdurdodau Lleol ar Ysgolion a data alldro a byddwn yn parhau i wneud hyn.

Cynulliad Cenedlaethol Cymru
Y Pwyllgor Deisebau

National Assembly for Wales
Petitions Committee

Lynne Neagle AC
Cadeirydd, y Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg,
Cynulliad Cenedlaethol Cymru
Tŷ Hywel
Cardiff Bay
CF99 1NA

10 Hydref 2018

Annwyl Lynne

Deiseb P-05-821 Ailgyflwyno cyllid cymorth addysgol i awdurdodau lleol ar gyfer y Gwasanaeth Cyflawniad Lleiafrifoedd Ethnig a'r Gwasanaeth Addysg i Deithwyr

Trafododd y Pwyllgor Deisebau y ddeiseb uchod, a gyflwynwyd gan UNSAIN Castell Nedd Port Talbot, ddiwethaf yn ein cyfarfod ar 25 Medi.

Yn y cyfarfod, cytunodd yr Aelodau y dylwn ysgrifennu atoch i rannu manylion y ddeiseb hon cyn i chi graffu ar gyllideb Llywodraeth Cymru ar gyfer 2019/20.

Mae rhagor o wybodaeth am y ddeiseb, ac ystyriaeth y Pwyllgor ohoni hyd yma, ar gael yma:

http://www.senedd.cynulliad.cymru/mgIssueHistoryHome.aspx?IId=22257&Opt=0

Cytunodd y Pwyllgor hefyd i rannu â'r deisebwyr gopi o'ch adroddiad ar y Grant Gwella Addysg: Plant Sipsiwn, Roma a Theithwyr, a phlant o leiafrifoedd ethnig.

Cysylltwch â'r tîm clercio yn ***SeneddDeisebau@cynulliad.cymru*** os hoffech gael rhagor o wybodaeth.

Yn gywir

David J Rowlands AC
Cadeirydd

Cynulliad Cenedlaethol Cymru
Bae Caerdydd, Caerdydd, CF99 1NA
SeneddDeisebau@cynulliad.cymru
www.cynulliad.cymru/SeneddDeisebau
0300 200 6565

National Assembly for Wales
Cardiff Bay, Cardiff, CF99 1NA
SeneddPetitions@assembly.wales
www.assembly.wales/SeneddPetitions
0300 200 6565

Owen Smith MP

HOUSE OF COMMONS
LONDON SW1A 0AA

Lynne Neagle AM
Chair, Children, Young People and Education Committee
National Assembly for Wales
Cardiff Bay
Cardiff CF99 1NA

Our Ref: CB/OS6362

28 September 2018

Dear Lynne,

Y Pant School, Cowbridge Road, Talbot Green, Pontyclun, CF72 8YQ

I have recently been contacted by the head at Y Pant School here in Pontypridd regarding a number of errors made by the WJEC and the impact this has had upon students and their families.

Given the remit of your committee, I thought you might be interested in the problems encountered by Y Pant; which is unlikely to be confined to just one particular school or one local authority area.

Copies of my correspondence with the WJEC and the school are enclosed for your information and, if the committee's forward work schedule allows, perhaps you might consider holding a brief evidence session on the topic?

Thank you for giving this matter your attention and I look forward to hearing from you shortly.

Yours sincerely,

Owen Smith MP
Member of Parliament for Pontypridd

Enc.

Cc Mrs. Cheetham – Y Pant School

10 Market Street, Pontypridd, CF37 2ST
owen.smith.mp@parliament.uk
www.owensmithmp.co.uk
Twitter @OwenSmith_MP
Tel: 01443 401122

Y PANT

Cowbridge Road, Talbot Green,
Pontyclun, CF72 8YQ
Ffôn/Tel: 01443 562250
Gwefan/Website: www.ypant.co.uk
Ebost/E-mail:enquiries.ypantcomp@rctednet.net

24th September 2018

Ms Melhuish,
WJEC,
245, Western Avenue,
Cardiff.
CF5 2YX

Dear Ms Melhuish,

Further concerns surrounding the Unit 2 AS English – Summer Series

Thank you for your response dated 20th September.

Unfortunately I feel the need to place another complaint about the Quality Assurance process for the above qualification.

We entered 21 candidates in the summer series for AS Literature. WJEC identified 2 clerical errors which you contacted us about earlier this month.

In receiving this communication I was under the impression that all checks for our 21 scripts were, whilst three weeks late after the results date, completed. It would appear however that this was not the case.

On the 20th September, as a result of a different pupil requesting a re-mark a clerical check was completed where a 10 mark error was identified changing the grade from a B to an A.

I have to point out that this candidate [redacted] has been part of the Seren Network and this summer attended the [redacted] School. She wanted to read [redacted] and has been distraught at her 'B' grade which was totally unexpected. As a result of her initial result her application to [redacted] has been placed on hold. She simply did not feel she would secure a place with a 'B' at AS level in her key subject area.

I respectfully ask for reassurance of two things:

Pennaeth / Headteacher:
Mrs Bev Cheetham

BYW TRWY DDYSGU | LIVING THROUGH LEARNING

- Confirmation that the examiner's marking is within tolerance and correct.

  Given that the marks have been entered incorrectly on three papers one has to wonder whether the marking itself is up to standard. Our English department have expressed a number of surprises at the results. Our English department has an excellent record of accurately tracking pupil outcomes. Many of them are examiners themselves.

- That **all** clerical checks for **all** our candidates have now been completed.

  Why did it take a remark application to pick up yet another clerical error? When would this clerical error, which is pivotal to this young person's future, have been detected? Surely a batch of same centre scripts are checked together?

The service we have been provided with this summer is simply not good enough. I know we are not alone in our concerns and am aware of other cases within the LA where the board has failed students by losing papers or simply not completing QA checks.

At Y Pant three young lives are in turmoil by the lack of diligence and due care in your QA processes. As the only exam board in Wales it is imperative that the pupils, parents and educators of Wales have faith in the system. Recurring problems such as these, currently prevents us from having this.

Yours sincerely,

Mrs. B. Cheetham
Headteacher

Kirsty Williams AC/AM
Ysgrifennydd y Cabinet dros Addysg
Cabinet Secretary for Education

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Eich cyf/Your ref CB/OS6362
Ein cyf/Our ref KW/02062/18

Owen Smith MP
Member of Parliament for Pontypridd
House of Commons
Westminster
London
SW1A 0AA

Owen.Smith.MP@parliament.uk

26 September 2018

Dear Owen

Thank you for your letter of 06 September on behalf of your constituent regarding the incorrect GCE AS English literature results issued by the WJEC.

As the Cabinet Secretary for Education, and as a parent myself, I understand the concerns and frustration felt by Mrs Cheetham, the learners and parents involved. However, as you are aware, the Welsh Ministers have no powers to intervene in this matter. The Welsh Ministers' functions relating to the regulation of qualifications and the qualifications system in Wales were repealed in 2015 with the establishment of Qualifications Wales as the independent regulator for Wales.

There are established arrangements in place through the WJEC and Qualifications Wales and I note that Mrs Cheetham has followed these procedures and has lodged a formal complaint with the WJEC.

If after following the WJEC complaint's procedure, your constituent still has concerns there is also the option of bringing the matter to the attention of Qualifications Wales as the regulator. Qualifications Wales can be contacted by e-mail on; enquiries@qualificationswales.org or by telephone on 0333 077 2701.

Further information on the process for making a complaint to Qualifications Wales can be found at:

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1NA

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400
Gohebiaeth.Kirsty.Williams@llyw.cymru
Correspondence.Kirsty.Williams@gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

http://qualificationswales.org/english/our-work/regulating-awarding-bodies/complaints-about-awarding-bodies/

Yours sincerely

Kirsty Williams AC/AM
Ysgrifennydd y Cabinet dros Addysg
Cabinet Secretary for Education

cbac
wjec

245 Rhodfa'r Gorllewin, Caerdydd, CF5 2YX
029 2026 5000 gwybodaeth@cbac.co.uk www.cbac.co.uk

245 Western Avenue, Cardiff, CF5 2YX
029 2026 5000 info@wjec.co.uk www.wjec.co.uk

Mr Owen Smith MP
10 Market Street
Pontypridd
CF37 2ST

21 September 2018

Dear Mr Smith MP

Thank you for your letter dated 6 September which included a letter from the Headteacher of Y Pant School. I attach a copy of our response to Mrs Cheetham which addresses the issues raised in the letter.

I deeply regret that WJEC did not provide the candidates and the school with a better service this summer, and that our error caused distress for the candidates and the school. Our aim is to ensure that we always issue correct results to all candidates. Our quality assurance measures did not identify the transposition error for the two candidates at Y Pant School which led to the candidates receiving the incorrect marks and grades.

It was an extremely difficult decision to change the mark and grade of the candidate whose grade was amended from an A to a C. In all circumstances we aim to ensure that all candidates have the grade they deserve based on the evidence we have. We always consider the adverse effects a decision may have on a candidate. In this instance, we believe that it is important that the candidate has her correct mark and grade as the result may be used in making important life-decisions.

We are currently reviewing our quality assurance measures in respect of this error, to ensure that such incidents do not occur again.

Yours sincerely

Roderic Gillespie
Chief Executive

cc Kirsty Williams, AM – Cabinet Secretary for Education
Mike Evans, Chair, WJEC
Mrs Bev Cheethan

Mae WJEC CBAC Cyf. yn gwmni cyfyngedig drwy warant, wedi'i gofrestru yng Nghymru a Lloegr (rhif 3150875) ac yn elusen gofrestredig (rhif 1073332).
WJEC CBAC Ltd. is a company limited by guarantee, registered in England and Wales (no. 3150875) and is a registered charity (no. 1073332).

Qualifications & Assessment
Cymwysterau ac Asesu

WJEC, 245 Western Avenue, Cardiff CF5 2YX
029 2026 5000 exams@wjec.co.uk www.wjec.co.uk

CBAC, 245 Rhodfa'r Gorllewin, Caerdydd CF5 2YX
029 2026 5000 arholiadau@cbac.co.uk www.cbac.co.uk

Mrs B Cheetham
Headteacher
Y Pant High School
Cowbridge Road
Talbot Green
Pontyclun
CF72 8YQ

14th September 2018

Dear Mrs Cheetham,

I would like to reiterate our sincere apologies for the error in reporting incorrect grades for two of your candidates studying GCE English Literature this summer. I fully understand the stress that this will have caused your students, and we are disappointed that we have not been able to provide a better service to your centre this summer.

I would like to address each of the issues you have raised in turn:

1. **Quality assurance measures for issuing results**

   WJEC has quality assurance procedures in place to check each and every script once it has been received from the examiner. Where there are discrepancies between the marks input onto the electronic mark input system by the examiner and what is written on the script, these are corrected prior to the issuing of results. Each year, there is a small number of scripts that are not returned to WJEC on time either owing to examiner issues or delays with the post. Each examiner is provided with a Parcel Force 24 hour label to return their scripts to WJEC after the completion of marking. This is considered a secure and trackable system. Despite numerous communications between us and the examiner the scripts were unfortunately returned late to WJEC.

   The examiner should have returned two parcels to WJEC on 6th August but in fact only returned one. The second parcel was not collected by Parcel Force until Thursday 16th August at 15:56, which was GCE results day. This parcel, which contained scripts for your centre, was delivered to WJEC on Monday 20th August at 10:15.

   With GCSE results day on 23rd August, our clerical checkers did not have capacity to check these late GCE scripts. Following the bank holiday we contacted your centre on 3rd September when the error became known to us through our script checking process.

Qualifications & Assessment
Cymwysterau ac Asesu
WJEC, 245 Western Avenue, Cardiff CF5 2YX
029 2026 5000 exams@wjec.co.uk www.wjec.co.uk

CBAC, 245 Rhodfa'r Gorllewin, Caerdydd CF5 2YX
029 2026 5000 arholiadau@cbac.co.uk www.cbac.co.uk

It is a difficult decision to take whether to withhold candidates' results when the scripts have not been returned in sufficient time for these important quality checks to take place. In the vast majority of cases of this nature, grades remain the same. However, we fully acknowledge that even one error is not acceptable. The examiner is fully aware of the transposition error, the delay in returning the scripts to us and the severe consequences of these actions.

2. **& 3. Pupil well-being and communications**

At WJEC every candidate matters. Our aim is to get the right grade, first time, on time, every time. We apologise if you felt that we were insensitive in conveying the message regarding the transposition error and the consequences for the two candidates at your centre. That certainly is not what we intended. While the decisions taken in this case have meant that two candidates' grades have been changed following the publication of results, we do believe that it is important that all candidates are issued with the correct mark and grade that they achieved as they may be making important life-decisions based on the result. The adverse effects of errors are always carefully considered.

When WJEC needs to contact a centre regarding an issue, the official notification procedure is via the examinations officer (EO) as the EO is the first point of contact. It was never our intention for this issue to go unnoticed within your centre. With regards to why we contact the centre rather than the candidate, our standard procedure is to deal directly with centres. We are able to provide letters for candidates when requested to do so by the centre.

WJEC has a managing adverse effects policy which deals with such incidents. However, incidents such as these are rare and are considered by the Special Case Review Group. As a result of your feedback we will review within this policy how we communicate incidents such as these to centres, heads of centres and to candidates.

4. **Post results services**

The Post Results Service is an important aspect of the quality assurance procedures for all qualifications. Marking errors discovered as part of the post results services are publicly reported and monitored by the regulators after each examination series. When an adverse effect occurs which is not related to the quality of marking, we are duty bound to notify the relevant regulator with full details of the incident and consideration of the actions to correct the error. I can confirm that we did notify Qualifications Wales of this incident on 3rd September.

wjec
cbac

Qualifications & Assessment
Cymwysterau ac Asesu

WJEC, 245 Western Avenue, Cardiff CF5 2YX
029 2026 5000 exams@wjec.co.uk www.wjec.co.uk

CBAC, 245 Rhodfa'r Gorllewin, Caerdydd CF5 2YX
029 2026 5000 arholiadau@cbac.co.uk www.cbac.co.uk

It is with deep regret that despite the quality assurance processes WJEC has in place to safeguard against a transposition error leading to issuing an incorrect result, on this occasion the safeguard failed. On behalf of WJEC, I would like to apologise again for the distress that this has caused your centre and the candidates concerned. Following this incident, we will strengthen our procedures and processes as part of our cycle of continuous review and improvement. If you would like to discuss the matter further, either in person or via letter, please do not hesitate to contact myself again.

Yours sincerely,

Sally Melhuish

Cyfarwyddwraig Gynorthwyol (Asesu, Ansawdd a Dylunio)
Assistant Director (Assessment Quality and Design)

Owen Smith MP

HOUSE OF COMMONS

LONDON SW1A 0AA

Roderic Gillespie
Chief Executive, WJEC
245 Western Avenue
Cardiff
CF5 2YX

Our Ref: CB/OS6362

6 September 2018

Dear Mr. Gillespie,

Mrs. Bev Cheetham, Y Pant, Cowbridge Road, Talbot Green, Pontyclun, CF72 8YQ

Please find enclosed a copy of a letter I have today received from my above-named constituent regarding the poor quality of service the school and its pupils have received from the WJEC.

I was deeply concerned to read about the error that occurred with two AS English papers and the impact this has had upon the students involved. I am even more concerned to read of the lack of action and attention given to the problem by the WJEC.

As such, I would greatly welcome your comments on the content of my constituent's letter and the issues raised therein.

Thank you for giving this matter your attention and I look forward to hearing from you shortly.

Yours sincerely,

Owen Smith

Owen Smith MP
Member of Parliament for Pontypridd

Enc.

10 Market Street, Pontypridd, CF37 2ST
owensmithmp@parliament.uk

www.owensmithmp.co.uk
Twitter @OwenSmith_MP

Cc Mrs. Bev Cheetham
Kirsty Williams AM - Cabinet Secretary for Education
Mike Evans – Chair, WJEC

Y PANT

Cowbridge Road, Talbot Green,
Pontyclun, CF72 8YQ
Ffôn/Tel: 01443 562250
Gwefan/Website: www.ypant.co.uk
Ebost/E-mail:enquiries.ypantcomp@rctednet.net

6th September 2018

WJEC,
245, Western Avenue,
Cardiff.
CF5 2YX

Dear Sir / Madam,

Summer Examinations AS English

I would like to register a formal complaint.

On 3rd September 2018, Mr Andrew Williams of the WJEC contacted our Examinations Officer by phone. He advised her that there had been an error on the recording of marks for two of our pupils - both with the surname [redacted]

The examination officer was advised that the marks for the candidates had been mixed up and therefore one grade was going to go up and the other was going to go down. As WJEC had found the error they had to act upon it and make the changes. Our examination officer asked that he put this information in an email.

On 4/9/18, I rang and spoke with Mr Williams. Mr Williams explained that after scripts have been marked they are returned to WJEC and then the script is checked against the online mark. In this instance WJEC had not completed this check prior to the examination results being issued to candidates on the 16th August.

When this quality assurance check was eventually made, some weeks after the release of the examination grades, they had discovered that the marks had been entered for the wrong candidates meaning one candidate [redacted] saw her grade plummet from and A to a C and the other, candidate [redacted] moved from a C to a B.

We were instructed to check the system and reissue the grades.

As you can imagine we are totally dismayed at the whole affair. The candidate herself was heartbroken. WJEC had no regard for her mental health or wellbeing in ANY aspect of dealing with this. Indeed on Tuesday upon speaking to an Assistant Director the whole 'episode' was described as being 'unfortunate.'

Pennaeth / Headteacher:
Mrs Bev Cheetham

BYW TRWY DDYSGU | LIVING THROUGH LEARNING

I have several points I wish to raise:

- Clearly the Quality Assurance measures in place at WJEC are not fit for purpose. How often do you issue results to students without all checks and measures having been carried out?
- WJEC have no regard for pupil wellbeing when such events happen. It was only when I spoke with the Assistant Director on Tuesday and suggested that a letter be sent to the candidate that this was even thought about by your organisation. What policy do you have in place to deal with such an occurrence?
- As a head of centre I have an official communication when anything unusual occurs within an examination series. At what point were you intending to officially notify me or were you hoping a phone call to the Examinations Officer would have resulted in this error going unnoticed within our organisation?
- How many more mistakes have occurred which have impacted on pupils lives? Indeed an older sibling of the pupil involved saw her mark change on a remark. This had a direct effect on the university she now attends.

WJEC has the monopoly as an exam board in Wales. Yet again we are disappointed with the service and dismayed at their neglect of procedures and management of this error.

This is an organisation in which the nation's educators, children, and their parents, have to put their trust. Currently that trust is not there.

I await your response and wish to advise that I am also forwarding a copy of this letter to the Cabinet Secretary for Education.

Yours faithfully,

Mrs. B. Cheetham
Headteacher